

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 200 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI LAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Elénk ágyuharc az olasz fronton

Nyugodtabb nap a nyugati harctéren

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 6. Hivatalos jelentés.

A Tonale-szorostól délre olasz járőröket visszautasítottunk. Asiagonál egy támadást visszavertünk. Egyébként több helyütt élénk ágyutűz.

Albániában nincs újság.

A VEZÉRKAR FÜNÖKE.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, szeptember 6. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös és Boehn vezérezredes hadseregportja: Az ellenség felderítő osztagait, amelyek az Ypern és La Bassée között támaszkodtak és Lenstől északra erős tűz és rajtáitásban közben előretörték, visszavertük. — Este hesseni csapatok az ellenségnek többszörös támadásait Plögstiert és Armentiéres között visszaverték. Ez alkalommal 100-nál több foglyot ejtettek. Hullúchnál eredményteljes előretörések az angol árkokba. Új állásaink előterében heves gyalogsági harcra került a sor. A Bapaume—Cambrai országúton, a havricourt erdő mellett és a Tartille-szakasztól keletre emelkedő magaslatokon erős támadásokat, melyeket az ellenség a Neuville—Namandcourt—Moclains vonalon intézett ellenünk, visszavertük. Peronneból és a Sommen át az ellenség csak tegnap követte felénk utóvédjeinket.

A Somme és az Oise között az este a raw—chaunyi vonaltól nyugatra ez ellenség erősebben követett. Az Oise és az Aisne között is tervszerűen szakítottuk meg az ellenséggel való érintkezést. — Őrségeink harci érintkezésben vannak az ellenséggel a Mann—Amiens—Broissis—Balfoux—Conde vonalon.

A német trónörökös hadseregportja: Az ellenség Soissonstól keletre a Velsen keresztül követett. Gyalogsági osztagaink és tüzérségünk sokáig feltartóztatták és veszteségeket okoztak neki. A Fismestől északkeletre emelkedő magaslatokon az amerikaiaknak erősebb támadásait visszautasítottuk.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

A német esti jelentés

Berlin, szeptember 6. A Wolff-ügynökség jelenti szeptember 6-án este:

A harci fronton a nap nyugodtabban telt el. Kiseb küzdelmek állásaink előterében.

Az angol jelentés

— szeptember 5. Tegnap a Lystől északra kemény harc folyt. Csapatunk reggel megtámadta a 63-as magaslatot Messinestől nyugatra, elfoglalták azt és 100 foglyot ejtettek. Délután megtámadtuk Ploexter falut, elfoglaltuk és további 100 foglyot ejtettünk, valamint számos gépjegyzert zsákmányoltunk.

A 63-as magaslatról északra csapatunk tartósan tevékeny voltak a Witschaete-szakaszban, ahol az ellenség ismételt, de eredménytelenül támadott. — A Lys-fronton csapatunk most tartják a következő fővonalat: Voormesele — Vulverghem — Ploexter — Niepe — Laventie — Grosnehy. Neuve Chapelletől délre egészen Groenchyig elfoglaltuk korábbi, szeptember 4-én tartott vonalunkat és Groenchyitől keletre megszállottuk a régi német állások részeit.

A déli fronton az ellenség tegnap este megtámadta új állásainkat Inchy en Artois mellett. A heves támadást azonban kemény harc után visszautasítottuk.

Mouvrestől délre megjavítottuk állásunkat. Armiditől keletre elfoglaltuk Neuchillyt és Bouyonialt. Egy ellenséges ellentámadást tegnap este Manancourtól délre visszavertünk. Peronne közelében is ütközetek folytak. Vonalunkat kissé megjavítottuk.

A legutóbbi négy nap folyamán az angol csapatok több mint 16,000 foglyot ejtettek és 100 ágyut zsákmányoltak.

10 millió ember esett el a háborúban

Amsterdam, szeptember 6. A Daily Express a háború kezdete óta elesett angol ka-

tonák számát 900,000-re, az összes hadviselő államok elesett katonáinak számát 10 millióra becsüli.

Roosevelt békefeltételeket „diktál”

Newyork, szeptember 6. A Reuter-ügynökség jelenti: A városházán rendezett Lafayette-ünnep alkalmával Roosevelt nagy beszédet tartott, amelyben többek közt a következőket mondta:

— A békének teljes elégtételt kell biztosítania Németország részéről azokért a bűntettekért, amelyeket a világ ellen elkövetett. *A német gyarmatok, amelyeket Anglia és Japán meghódított, nem adandók vissza.* — Szerbiának és Romániának ismét vissza kell kapnia mindazt, amit Bulgária elvett tőlük. *Az osztrák-magyar és a török birodalmat szét kell venni* s valamennyi leigázott népet fel kell szabadítani. A törököket ki kell kergetni Európából, Franciaország visszakapja Elzász-Lotharingiát, Belgium helyreállítandó és kárpótolandó. Az olasz Ausztriát Olaszországnak, *a román Magyarországot Romániának kell adni.* A teljes független lengyel államnak a porosz és osztrák Lengyelországot kell kapnia s a Keleti-tengeren sávot kell adni.

Munkástüntetés Marsellesben

Genj, szeptember 6. A Marseillesben levő gyárak munkásai nagy tüntetéseket rendeztek a kormány ellen a marseillei szindikalisták letartóztatása miatt.

Pacifista gyűlések Angliában

Rotterdam, szeptember 6. A Daily News és Daily Chronicle hírt adnak pacifista gyűlésekről, amelyeken a szakszervezetek is részt vesznek.

A spanyol-német konfliktus

Bécs, szeptember 6. A spanyol-német konfliktus igazi okát most leplezi le a Times, amely bejelenti, hogy *katonai uton kényszerítik Spanyolországot, hogy szakítson Németországgal, vagy legalább is kobozza el a német hajókat.*

Lenin levele az amerikai munkásokhoz

B-cs, szeptember 6. A Pravda közli Leninnek az amerikai munkásokhoz intézett nyílt levelét, amelyben Lenin hangoztatja, hogy az amerikai munkásoknak az imperiaizmus ellen való háborúban tekintélyes szerep jut. *Az amerikai imperiaizmus volt az*

URANIA

Szombat Vasárnap
szeptember 7-8.

Phönix film!

„99”

bürokráciát
4 felvonásban
Főszereplők: Várkonyi
Mihály, Gál Gyula, Lu-
gosi Béla, Szerényi Zol-
tán, Balassa Jenő, Kláry
Lotti.

Hilda születésnapja

vígjáték 2 felvonásban.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órákor.

Arany Bika mozi

Szombat Vasárnap
szeptember 7-8.

Páralomas legújabb esete

Az ellopott szálloda

détektív történet
4 felvonásban.

Főszereplő:
ROOLF LOER.

Házasságtörés
esküvé előtt

vígjáték 3 felvonásban.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órákor

APOLLO

Szombat Vasárnap
szeptember 7-8.

A legnagyobb és legújabb
amerikai film.

Jim megtérése

détektív regény 4 felv.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órákor.

utolsó, amely a háborúba beleavatkozott s az angol-japán banditák rablóhadjárataiban való részvételre vállalkozott. Ennek a rablóhadjáratnak az a célja, hogy a forradalmi Oroszországot megfojtsa. Az amerikai milliósok féltik a vérből és verejtékből összehalmozott dolláraikat. Az orosz poroszok és munkások forradalma halállal fenyegeti a világ kizsákmányolóit. A szovjet legyűrhetetlen, mert a proeltárság forradalma alkotta.

Anglia hadat üzen Oroszországnak

Hága, szeptember 6. A londoni tőzsdén hírek terjedtek el, hogy Anglia a nagykövetség ellen elkövetett merénylet és Broghy kapitány meggyilkolása miatt megüzeni a háborút Oroszországnak. A hadüzenet teljesen bizonyosnak tekinthető, ha csak az orosz kormány nem ad megfelelő elégtételt.

Genf, szeptember 6. Az entente oroszországi diplomáciai képviselői utasítást kaptak Oroszország területének 5 nap alatt leendő elhagyására.

Az angolok letartóztatása Oroszországban

Hága, szeptember 6. Pétervári jelentés szerint a Times levelezőjét letartóztatták. Az angol konzul még ellátja hivatalát. A letartóztatott 200 angol állampolgár sorsáról semmit sem tudnak.

Hága, szeptember 6. Angol jelentés szerint a szovjet-kormány elrendelte a 15-45 éves angol állampolgárok letartóztatását.

100 kiló burgonyát kap egy ember egy évre

Rendelet a burgonyaellátásról

A város közéleti miniszter rendelete alapján ma közli a burgonyaellátásra vonatkozó rendelkezéseit, amely szerint az 1918. évi burgonya-termés zár alá vétetett. A zár alá vétel hatálya a földből való kiszedés időpontjával kezdődik. Aki burgonyát termel, köteles azt a helyi szokáshoz mérten az időjárás viszonyoknak megfelelő időpontban kiszedni és azt a rendes gazda pontosságával kezelni és a romlástól megóvni, ellenkező esetben a hatóság az ilyen készleteknek közérővel leendő kiszédését és betakarítását a termelő költségére eszközölni. A cél az, hogy a burgonyaellátás a törvényhatóság területén sorban a saját terméstelesége felhasználásával biztosítható. A közéleti miniszter az 1918. évi burgonyatermésből házi és gazdasági szükséglet céljaira visszatartható legmagasabb mennyiségeket Debrecen város területén a következőképpen állapította meg:

A termelő saját burgonyaterméséből visszatartható:

1. a) Házi szükséglet címén: a nehéz testi munkát végző felnőtt családtagok részére személyenként évi 35 kiló;

b) egyéb ellátandók részére személyenként évi 100 kiló.

2. Gazdasági szükséglet címén: a vetőmagra kat. holdanként 900 kiló;

b) időszaki munkások részére ellátásuk tartására, de legfeljebb három hónapra havi 30 kiló;

c) cselédek részére a cselédszerződésben kikötött mennyiség, amennyiben az az 1. a) és b) pontokban feltüntetett adagokat meg nem haladja.

3. Nem termelőknél vagy olyan terme-

lőknél, akiknek termése a saját házi szükségletét nem fedezi, jogos házi szükséglete: a) nehéz testi munkát végző felnőtteknél személyenként évi 120 kiló; b) egyéb ellátandóknál évi 100 kiló.

A termelő a házi és gazdasági szükségletét meghaladó részt csak az Országos Burgonyaközvetítő Irodának, illetve az ez által kijelölt vevőnek, az Iroda közvetítése nélkül pedig csak annak adhatja el, aki vásárlási engedélyt nyert. Az 1918. szeptember 15-ig önként felajánlott készletekért a megállapított métermázsánkénti 18 korona maximális áron felül 5 korona ártóbblet fog ki fizetett.

Saját házi szükségletre burgonya az alábbiak szerint vásárolható:

A vásárláshoz vásárlási igazolvány kell. A vásárlási igazolványt háztartásonként azonban legfeljebb egyet és legfeljebb Debrecen város törvényhatóságára szóban megállapított fejadagoknak megfelelő mennyiségre a vásárlásra jogosultak lakása szerint illetékes lisztiroda az 1918. évi szeptember hó 9-től kezdődőleg állítja ki.

A testületknél és intézményenként nyilvántartottak, valamint a termelők vásárlási igazolványukat a központi lisztirodában kapják meg.

A burgonyavásárlási igazolvány alapján a jogosultak csak Debrecen város területén vásárolhatnak.

A közéleti miniszter a jogos házi és gazdasági szükséglet meghaladó feleslegnek hatósági igénybevételét (rekvirálását) elrendelte, oly módon, hogy a törvényhatóság a kivett burgonyakontingenst elsősorban önkéntes felajánlás után, ennek sikertelensége esetén pedig egyidejűleg tényleges rekvirálással is feltétlenül biztosítani tartozik.

Felhívja a közéleti miniszter a város területén lakó összes burgonyatermelőket, hogy burgonyakészletüket az időjárás viszonyoknak megfelelő időpontban szedjék ki s a földből kiszedett burgonyakészletek bejelentése és elszámolása végett a f. év szeptember hó 18-tól kezdődőleg a központi városi lisztirodában saját érdekükben feltétlenül jelentkezzenek.

— Rendelet a hordókról. A hivatalos lap tegnapi száma közli a miniszterelnök rendeletét a borshordók bejelentése, zár alá vétele és a legmagasabb áraknak megállapítása tárgyában. A rendelet szerint minden fahordót (boros, szeszcses vagy sörs), mely 200 liternél nem kisebb, be kell jelenteni szeptember 15-ig. Az ez idő után készült vagy beszerzett hordókat minden hó 1-én és 15-én kell bejelenteni. — A bejelentés a kiadandó úrlapokon a polgármesterhez adandó be. A rendelet erejénél fogva a hordók zár alá vétetnek és ilyen hordót csak hatósági utalvány alapján lehet eladni. A bejelentési kötelezettség alól mentesek azok a bortermelők, bortermelői szövetkezetek, állami, községi és szövetkezeti központi szeszőzdek, valamint azok az ipariüzésre jogosult borkereskedők, vendéglősök, szállodások és korcsmárosok, akiknek nincs több hordójuk, mint amennyi meglévő bor- vagy szesz készletüknek, valamint ezenfelül az idei terméssük elhelyezésére, illetve az idei szüret alkalmával eddigi üzletforgalmuknak megfelelő mennyiségben vásárlandó bor és szesz elhelyezésére szükséges. E hordókat birtokosaik saját céljakra használhatják, de hatósági utalvány nélkül másnak át nem engedhetik. A hordók adás-vétele tárgyában a jelen rendelet életbelépte előtt kötött szerződések érvényességét — amennyiben azok megkötését az eladó vagy a vevő hitelt érdemlően igazolja — ez a rendelet nem érinti. Az ilyen hordók átvételéhez is utalvány szükséges s e nélkül azokat az eladó a vevőnek ki nem adhatja. A hordók legmagasabb árai a következők: új tölgyfahordó hektoliterenként 175 K, új bükkfahordó hektolite-

renként 115 K, fűrészelt dongából készült új bükkfahordó hektoliterenként 115 K, fűrészelt dongából készült új bükkfahordó hektoliterenként 95 K, egy évesnél idősebb használt tölgyfahordó hektoliterenként 115 K, egy évesnél idősebb használt bükkfahordó hektoliterenként 55 K.

Egy új vasutvonal

Debrecen—Nagyvárad—Arad—Temesvár

Egyik aradi lap társunk közli e Debrecenre is erősen érdeklő cikket:

A Nagyalföld, Középeurópa e nagyjelentőségű földdarabja, vasuti közlekedésének egy általánosan ismert szegényfoltja a Délvidék és az északi részek (Nyírség, Hajduság) vasuti összeköttetéseinek tökéletlensége, mely a még mindig egyeduralgó, Budapest felé irányuló, centrális politika következménye.

Vessünk egy pillantást a térképre: Aradról, — mely város a fenti relációban nemesak Délmagyarország, hanem Erdély egy része fergalmának is legfontosabb átmenő állomása — egy tonna rakomány Debrecenig az amugy is agyonterhelt fővonalakon, Szajol—Püspökladányon át 254 kilométer hosszú uton szállítatik. Ez a közlekedés a két város között levő 150 kilométer légtávolsághoz viszonyítva, kerek 100 kilométer, azaz több mint 50 százalékos kerülőt jelent.

A vontató erő forrásával, a szénrel a békében is mindjobban reánk kényszerülő takarékoság s forgalmi eszközeink elégtelensége mellett, ki merészi a jövőben továbbra is magára venni azt az óriási felelősséget, hogy a szállítmányok ilyen 100 kilométeres sétatutakat tegyenek meg évek hosszú során keresztül, a szállítás késedelmes lassúságának közgazdasági, valamint a világháborúban, ebben a relációban, erősen tapasztalt stratégiai hátrányairól nem is beszélve.

A mozdonyok kiirtóján elszálló füst és gőz, a sok fölösleges tonna-kilométer teljesítmény, a 100 kilométeres kerülőn mind mennyi elveszett munka, elpazarolt energia. — Olyan tiszta veszteséget jelent ez nemzetgazdasági szempontból, melyet csupán az anyag- és elemi csapások okozta teljes megsemmisülésével hasonlíthatunk össze.

A háborús évek tapasztalatai alapján e bajok orvoslására nem időszertlenül már most foglalkozni a Temesvárt Arad—Nagyváradon át Debrecenre direkt összekötő transzverzális fővonal eszméjével, sőt ez irányban az aránylag kevés fáradságot és költséget igénylő előmunkálatokat is minél előbb meg kellene kezdeni, hogy a vasut a jobb idők beálltával hamarosan megépíthető legyen.

A vasut nagy általánosságban Arad állomástól kiindulva, az Acsev. részben elsőrangúvá fejleszhető vonalán Kisjenőig volna vezetendő; innen mintegy 35 kilométer hosszú szakaszon, a szeged—nagyvárad vonalra való beágazásig új vonal volna építendő Nagy szalontáig. A nagyvárad—debreceni összeköttetés végül a már meglévő h. é. vasut elsőrangúvá való átépítésével lenne különösebb nehézségek nélkül elérhető.

Amint látjuk tehát, a körülbelül 180 kilométer arad—nagyvárad—debreceni vonalon úgy a kisajátítási, mint az építési költségek

Finom téli fajalmák

kézzel szedett minőségben a következő fajokban: Batul, Parmin, Jonathán, Ronette, Calvil, Borkormos és Mosánszky maximális árban kapható és előjegyezhető **Kontsek Gőzánál.**

minimálisab lennének, inkább csak a meglevő vonalak továbbfejlesztéséről lenne szó.

A vasut déli, legtermészetesebb, végpontján Temesvár kiválóan illeszkednék bele a Délvidék, tágabb értelemben a Duna és a Balkán, északi végpontján. *Debrecenben pedig az észak-keleti rész forgalmába, ez utóbbi talán idővel Nyiregyháza és Sátorajauhely direkte vasuti összeköttetésével a Felvidék centruma, Kasság volna kitölthető.*

Az Alföld keleti részét végigszelő vasut a budapest-tővisi fővonallal való keresztezés révén eminens érdeke lenne különösen Aradnak, mely város hatalmas konkurrenciával, Nagyváraddal szemben az Erdéllyel való forgalomnak legfőbb gócpontja kell hogy legyen a jövőben, mivel a marosvölgyi egyedüli természetes utvonal, melyen a második sáncpár kiépítése a háborús viszonyok mellett is parancsoló kényszerűségnek bizonyult, örökre háttérbe szorítja a forgalomra nézve kedvezőtlenebb, több vízváltástól átvonuló, nehéz, hegyi jellegű kolozsvári vasutvonalat.

Ezen transzverzális fővasut várható forgalmának számbavételével, a nagy iparu és kereskedelmi vég- és közbelső keresztező állomások között bekövetkezendő nagy forgalom kívül tekintetbe kell venni végül, hogy a vonal mindenütt gazdag, virágzó községeket érintene, melyeknek fejlett mezőgazdasága a jó termő földeken a vasut rentabilitását kiválóan emelné.

SZÍNHÁZ

AZ ELSŐ SZÍNHÁZI HÉT MŰSORA:
SZOMBAT: **Ripp van Winkle**, operett.
VASÁRNAP: Délután: **Szambul rózsája**, operett. Este **Árva László király**.

Tatárjárás. Az igazgatóság a drámai társulat több tagjának betegsége miatt beállott műsorváltozás folytán a Tatárjárás-t vette elő ma este. A hitelen beállított darab előadása, eltekintve a sugó itt-ott erősebb beavatkozásától, sikerült és jó volt s alig lehetett észrevenni, hogy a művészeknek aligha lehetett idejük próbát is tartani. Mindenesetre elismerés illeti ezért a rendezőt, akinek több mozgalmas, életteljes képet sikerült teremteni. Az előadók majdnem mind a régiak voltak és jól játszottak: Görög Olga (a bárónő), Seregh Marcsa (Mogyoróssy), Somogyi Kálmán, aki Wallerstein alakját pompásan, nagyszerű humorral játszotta meg. Nagy sikere volt. Ugyancsak nagy sikere volt Heltei Jenőnek a tábornok alakjában, amely az igazgatónak kabinetalkítása és egyik legjobb, legsikeresebb szerepe. Különösen megemlést és dicséretet érdemel Treszka megszemélyesítője, Remeténé Záró Gizzi, aki szép beszédjével, ügyes játékával, rokonszenves, meleg hangjával sok közvetlenségével, kedves megjelenésével vontta magára a figyelmet és nyerte ki a közönség tetszését. (—)

Ripp van Winkle. (A színházi iroda jelentése.) A színtársulat tagjai, különösen a drámai személyzet körében olyan nagy mértékben lépett föl a spanyol nátha, hogy betegségiük miatt meg kellett változtatni a műsört. Az igazgatóság, hogy Árva László király-ért kárpótolja a közönséget, egyikét a legszebb operetteknek, a klasszikus értékű Ripp van Winklét tűzte műsorra szombat estére s vasárnap délutánra. Vasárnap este a Falurossza lesz műsoron.

„99” bűnügyi rejtély az Urániában. A regérdekesebb és legizgatóbb detektívfilm, amelynek perceről-percre fokozódó bonyodalma és a bonyodalma izgalmasan élére állított műánszait a néző nagy élvezettel nézi.

Herczeg Ferenc: „A kivándorló.”

„A kivándorló” a legpazarabb kiállítású film.

„A kivándorló” vonz, lebilincsel, magával ragad.

„A kivándorló” szépsége minden képzeletet felülmúl.

„A kivándorló”-t bemutatja hétfőn az Uránia.

Jim megtérése, a legpazarabb kiállítású, érdekesítő amerikai sláger az Apollóban.

Phantomas legújabb esete: „Az ellopott szálloda” című detektív történet a végsőkig tudja fokozni a nézők érdeklődését. Rolf Loer személyesíti a detektívet rendkívül bravúrosan. Bemutatja az Arany Bika-mozi.

Képek a pályaudvarról

Utazás akadályokkal

Az egész országban rendkívül nagy feladat hárul ma a vasutra. Mintha új népvándorlás volna a világban. Mindenki utazik. — Ugy látszik, az embereknek nagyon sok dolguk van, ami utazással jár. Ennek meg is van a magyarázata.

Kereskedők úgy nyilatkoznak, hogy például Budapestet 4-5 ízben is megjárják, hogy áruikat megkapják. Sőt igen sokszor személyesen hozzák is el. Csak így érheti el, hogy a szükséges árut tényleg meg is kapja.

Az összes vonatok zsúfolásig tele vannak s ha valaki igazi fogalmat akar alkotni magának arról, hogy mit jelent az utazás, az menjen ki az állomásra. Ott bő tapasztalatokat szerezhet az utazásról, még ha személyesen nem győződött volna meg róla.

Nincs az az izgalmas mozikép, amely felérne azzal, ami a pályaudvaron egy-egy forgalmasabb napon végbemegy. De ugyszólván mindennap.

Érdemes is szénézni egy cseppet a pályaudvaron, minő tömege megy el onnan az utasoknak naponta. Különösen vannak a napnak bizonyos órái, amikor egyenesen életveszélyes tolongás uralkodik az állomáson.

Az éjszaka folyamán igen sokszor alig van talpalattnyi hely az állomás területén. — Sorjában alvó embereket láthatunk. A gyakorlatiabbak ágyakat rögtönöznek maguknak, de legtöbbször a kőpárna is édes álmat kölcsönöz. Nem is szólva a fapadról, mely a legkényelmesebb ágyat is pótolja.

Különösen a budapesti vonatknál nagy a tolongás. Valóságos életveszélyes sokszor. Dacára annak, hogy ülőhelyre számítani nem igen lehet, mégis igen nagy a versengés azért, hogy ülőhelyhez jussanak.

A reggeli órákban esendesebb a pályaudvar. Azonban ez csak a vihar előtti esend. Különösen veszedelmes a III-ad osztályu váróteremben.

Az, ami a jegyváltással folyik, külön borzalom. Emberek százai tolonganak a jegypénztárak körül. Mindenki siet, mindenki türelmetlen. Mindenki ideges. És így van ez délután és este is. Így van ugyszólván minden vonat indulásánál.

Érdemes végignézni egy budapesti vonat érkezését. Félelmes dübörgéssel érkezik meg hatalmas mozdonyával. Büszkén tekint a törtető tömegre. Már messziről látszik a tul-tömöttség. Szigorú emberarcok merednek ki az ablakokból; szigorúak és könyörtelenek. Hatalmas küzdelem kezdődik a feljárókkal. Mindenféle esellel, csalafintasággal, erőszakkal akarnak bejutni az utasok. Egy jó része ott marad a lépcsőn. És csodák csodája, vég-eredményében mégis mindenki belefér. Oda-benn aztán kezdődik az elhelyezkedés. Ez is eltart legalább Püspökladányig, ahol a Debrecenben felszállottak egy kicsit fellélegezhetnek. Mert ott mégis leszállanak néhányan.

Ilyen képe van a pályaudvarnak. — Jó sorsa van annak, aki nem kényszerült az utazásra, aki ebben a nagy forgalomban nem kénytelen vonatra ilni.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 8-án tartandó istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Konrád Zoltán segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Konrád Zoltán segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Papp Kálmán segédlelkész, 11 órakor Jánosi Zoltán segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Márton Sándor segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz László Albert segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Könyves-Tóth Kálmán lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Nemes István segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Kovács János hitoktató lelkész.

Lindenberger János dr. apátplébános fogadtatása. A katolikus egyház tagjai nagy előkészülettel várják a debreceni egyház új apátplébánosát, Lindenberger János drt, aki holnap délután 2 órakor érkezik meg Nagyvárad felől Debrecenbe. A szeretettel várt főpap elé küldöttség utazik Czippott György dr. vezetése alatt s nagy küldöttség várja a debreceni állomáson is, ahol Debrecen városa részéről Márk Endre udvari tanácsos, polgármester vezetésével az egész tanács fogadja és a polgármester üdvözlő a kiváló egyházi férfit, akit a város ötös fogatán hoznak be Debrecenbe. Az eziüst misés Veni sanctén szintén részt vesz a tanács küldöttsége Márk Endre polgármester vezetése alatt. Az apátplébános megérkezése után több küldöttség fogja üdvözölni s a Népszövetségi Otthon szerénadót ad tiszteletére.

Hustalan napon szabad baromfit venni. Csak nemrég — augusztus 6-án — jelent meg a hivatalos lapban az a kormányrendelet, amely a husárusítást a hét két napján eltiltotta. A bromifikivitel akció azonban olyan nagy mennyiségű baromfi belföldi fogyasztását tette lehetővé, hogy a kormány újabb rendeletet volt kénytelen kibocsátani. — Ez a rendelet, amely ma jelent meg a hivatalos lapban, a keddi és pénteki hustalalom alól mindennemű baromfit kivesz. Hustalan napon tehát szabad lesz baromfit eladni, felszolgálni, sőt enni is. Már akinek pénze van hozzá.

A bajor király Szerbiában. Belgrádból táviratozzák: Lajos bajor király kíséretével ma hajón tovább utazott Szófia felé. A király és kísérete Lompalánkánál száll vonatra.

Debreceni Borkereskedelmi r.-t. A Debreceni Első Takarékpénztár, az Általános Forgalmi Bank, a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bank, a Közgazdasági Bank- és Váltóüzlet r.-t., a Csanak-féle r.-t., továbbá Krausz Mór hajduhadházi bornyagykereskedő 1,000,000 korona teljesen befizetett részvénytőkével fenti cég alatt borkereskedelmi részvénytársaságot létesítettek. Az új részvénytársaság a szőlőtermelés és borkereskedés körébe vágó mindennemű tevékenységet óhajt kifejteni, különösen pedig borok vételével, eladásával, közvetítésével és azokra nyújtandó kölcsönökkel foglalkozni. Tervbe vette a részvénytársaság továbbá borközraktárak létesítését, esetleg hordógyár felállítását, hordók vételét, eladását és közvetíté-

sét is. Városunk és vidékének szőlőtermelői között a legnagyobb örömmel kell hogy fogadják ezen alakulás híreit, mivel az alapító intézetek teljes garanciát nyújtanak arra nézve, hogy vidékiünkön a borkereskedelem a legreálisabb kezébe jutott és így a termelők érdekei is a legmesszebbmenően lesznek megvédve. A folyó hó 2-án a Debreceni Első Takarékpénztár tanácstermében megtartott alakuló közgyűlésen, melyen Kernhoffer József kir. tanácsos elnököt, az összes részvényesek jelen voltak és a közgyűlés az előterjesztett alapszabályokat egyhangulag elfogadván, az igazgatóság tagjait a következőket választotta meg: Kernhoffer József, Serly Gusztáv, Ungár Jenő, Haas József, ifj. Schwartz Vilmos, Krausz Mór Hajduhadházi. A felügyelő bizottság tagjai lettek: dr. Kölcsei Sándor, Steinberger Adolf, Emerich Zsigmond, Neugebauer Nándor, Csanak József, Szarukán Sándor és dr. hadházi Zsigmond Hajduhadházi. — A közgyűlést követő igazgatósági ülésen az igazgatóság elnökéül Kernhoffer József, alelnökéül Serly Gusztáv és Ungár Jenő, ügyvezető igazgatók pedig Krausz Mór és Haas József igazgatósági tagok lettek megválasztva. A társaság ügyészei lettek dr. Balogh Géza, dr. Hegedűs Jenő és dr. Moskovits Jenő ügyvédek.

— **A magyar darabont-testőrség új kapitánya.** Bécsből jelentik: Hír szerint Gaudernak tábornok utóda a magyar darabont-testőrség kapitányi állásában Rohr tábornagy lesz.

— **Megüresedett katonai alapítványi helyek.** A cs. és kir. katonai állomásparancsnokság közhírré teszi, hogy több katonai alapítványi hely üresedett meg: a betöltés módjait részletesen megtudhatók a hivatalos órák alatt Debrecen, Szent Anna-utca 1. sz. alatti irodákban.

— **Banfield báró.** A király osztrák bárói rangra emelte Banfield Károly repülőcsapatbeli századost és bátyját, Banfield Nándor századost a bosznia-hercegovinai 3. számú tábori vadászrezdében s egyben megengedte nekik, hogy családjuk egy kihalt ágának nevét viseljék a maguk régi családi neve mellett, így: Banfield-Mumb-Mühlhaim.

— **Adakozás.** A polgármesteri hivatalba újabb a következő adományok érkeztek: Frank Sándor a bíróság által részére megállapított 30 koronából 15 koronát a vak katonák, 15 koronát a hadiárva alapjára. A 39-esek hadi albuma javára: Blazsek István 100, Pápay János 100 koronát. — A Márk Endre gyermeküdülőtelep javára: id. Agárdy Lajos, P. Nagy Árpádné halála alkalmából, koszorúmegváltás címén 50 koronát. — Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetem nyilvánítását. Márk Endre udvari tanácsos polgármester.

— **Német újságírók Bécsben.** Bécsből táviratozzák: A német birodalmi sajtó képviselőinek jelenlévő tagjai részére szeptember 9-én a Concordia osztrák-magyar sajtóegyesület díszbédét ad, amelyen Burián István gróf külügyminiszter beszédet fogmondani.

— **A szalámi és eltartható kolbászfélék gyártásának szabályozása.** A közlelmezési ügyosztály a közlelmezési miniszter következő rendeletét közli: „255.307/1918. számú a szalámi és az eltartható kolbászfélék gyártásának korlátozásáról szóló 253.538/1918. számú rendelet értelmében továbbra is készíthető árak forgalmának közelebbi megjelölése és az esetleges félreértések elhárítása érdekében közlöm, hogy az idézett számú rendeletet kifejezetten csak a továbbtartásra alkalmas és ehhez képest az érdekelt gyárosok által leginkább az exportálás céljával gyártott árak készítésének korlátozására irányul. Azokat a kolbászféléket, amelyek nyolc napon túl el nem tarthatók, továbbra is szabad gyártani. Az ilyen árak

közé sorolhatók a párisi, tormásvirslí, frankfurti, szafaladé stb., vörös kolbász és hurka-félék általában. A miniszter helyett: Nagy Ferenc dr. államtitkár.”

— **Gyilkos szerb hadifoglyok.** Nagyváradról jelenti: Vass Károly detektív a piacon elfogott egy gyanús szerb hadifoglyot. Megállapították, hogy a neve Palidgarics György, majd kiderült, hogy májusban Markovics Kriszta fogolytársával ketten Erdonyban meggyilkolták Trajnovics Péter szerb hadifoglyot. Előbb baltával leütötték, azután késsel össze-vissza szurkálták és kirabolták. Palidgaricsot akkor elfogták, a nagyváradai várbörtönbe zárták, ahonnan azonban megszökött. Markovicsot már régebben letartóztatták. A gyilkosok teljes beismerésben vannak.

— **Jóírású kisasszonyt keresünk** irodánk számára. Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Ajánlatok írásban, fizetési igények megjelölésével, lehetőleg személyesen nyújtandók be Hegedűs és Sándornál, Piac-u. 34.

— **A Kereskedő tanonciskolában** a beírások szeptember hó 8., 9., 10. és 11. napján, mindenkor délelőtt 11—12 óra között történnek. Felkérjük a tanonctartó főnök urakat, hogy összes tanoncaikat feltétlenül irassák be, mert a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak 145.650/1918. számú rendelete értelmében ezen az iskolalátogatás alól senkinek felmentés nem adható. Beíráskor az egész évi tandíj. 48 K (Kereskedő Társulati tagoknak 40 K) befizetendő. — Az igazgatóság.

— **Gyakorlott gép- és gyorsíró kisasszonyt keresünk.** Ajánlatok írásban, fizetési igények megjelölésével, lehetőleg személyesen nyújtandók be Hegedűs és Sándornál, Piac-utca 34.

Legjobb

CSIKÓS

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Minden színben kapható.

Saját érdekében próbálja meg.

Felvidéki kézimunkák

saját lakásán való eladásával, urinál, aki nagy ösmertérségi körrel rendelkezik, fáradság nélkül, igen szép jövedelemre tehet szert.

Megkeresések **Brück Gyula, Póstyén, Földszálloda** intézendők.

VISZKETEG

sömör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes gyógyítására a legbiztosabb szer a

BOROKA KENŐCS

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona, nagy tégely 6 korona, családi tégely 10 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona. Készíti **Georg Sándor** gyógyszerész, **Nagykőrös, Debreczenben** kapható: **Bárany Sándor, Batáry István, Dénes Artúr, Kubek S. örökösai, Mandel József, Mihalovics Jenő, Murakózy László, Petes László, Reichard Sándor, dr. Szabenyi Árpád, Szendrei Béla** gyógyszerésztárában, továbbá **dr. Rex Ferenc és Központi** drogériában.

Apró hirdetések.

Aranyat-üzletőt, **Grünhantokat,** bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — **Meghívásra házakhoz is elmevnek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.**

Mivel más helyet akarunk venni imaházunk, ezen oknál fogva **Berek-utca 10. sz. alatti imaházunk és Csokonai-utca 11. sz. alatti házasságudvarunk eladó.** Vasárnapon kívül ott helyben lehet értekezni.

Gyógyászati — **Üvegeket** tiszta állapotban vásárol **Gross Nagy Ferenc** gyógyszerész. **Arany egyszerny gyógyszerész** a színház mellett.

Iskolai — összes könyvek, írószerek és minden a mi az iskolában szükséges fel-fűző olcsón kapható a **„Csokonai”** könyv- és papírkereskedésben **Szent Anna-utca 1.**

Munkásoknak és gyáriszolgá magas fizetésre azonnal felvételt **Teleki-tér 100.**

Nyomdásztanoncok

felvételnek **Hoffmann és Kronovitz** könyvnyomdájában **Debrecen, Piac-utca 49.**

Levelező-lapok művészi kivitelben, helybeli, egyetemi, hortobágyi és más félék legolcsóbban a legnagyobb választékban **Csokonai könyv- és papírkereskedésben** **Szent Anna-u. 1.**

Pénzbeszedői és szolgai állás

azonnal elfoglalható. **Óvadékképesek** előnyben részesülnek. **Cim a kiadóhivatalban.**

HIRDETMEŒNY.

Az Országos Közlelmezési Hivatal vezető m. kir. miniszter 246969/1918. számú rendeletével megengedte, hogy Debreczen sz. kir. város területén a tejáruk a Budapestre érvényes mértékben állapítsák meg. E szerint a tejáruk a mai naptól kezdve Debreczen sz. kir. város területére vonatkozólag a következők:

A) a termelő és másfelől tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep vagy tejjgyűjtő állomás közötti viszonylatban a feladó állomás 130 fillér.

B) a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep, tejjgyűjtő állomás és másfelől a fogyasztó közötti viszonylatban:

kannatej nagybani eladásnál zárt kannákban való szállítás mellett 160 fillér, ugyanez kicsinyben nyílt edényből kimérve 172 fillér, palacktej nagybani eladásnál 182 fillér, ugyanez kicsinyben kimérve 190 fillér.

A büntető rendelkezéseket az 1438/1917. Me. rendelet tartalmazza.

Közlelmezési ügyosztály.

Singer

varrógépeket legjobban javít **Keszler A.** műszerész, **Széchenyi-utca 1.**

Gépiróné

aki gyorsírában is jártas, azonnal felvételt **Dr. Kemény ügyvédi irodájában** **Ferenc József-utca 34. I. em. 6.**

Iskolakönyvek

a debreceni összes iskolák részére **„Csokonai”** könyv- és papírkereskedésben **Szent Anna-utca 1.** kaphatók.

Aktinék

törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy záloglevél van eladó, hívja meg **Krámeri, Arany Bika-bérház 3.**

Céltalan

egy National pénztár eladása miatt már valakéhez fordulni, mint magához a gyárhoz, vagy a tekintetben hirdetni. Felvilágosítások vagy ajánlatok küldendők: **National Registerkassen G. m. b. H. Wien, Mariahilferstrasse 67—69.**

Eladó

4 hold szőlő termés lábán, rizling és ezerjő. Értekezhetni **Debreczeni Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.**

Dívtos

levélpapír, mappa papír és boríték, a legszebb színekben és fehér mértékelt árák mellett kaphatók. **Szent Anna-u. 1.** **Csokonai könyv- és papírkereskedés.**

Eladó

Hetvezer csement téglák. **Debreczeni Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.**

Tanuló leányok

fizetéssel, nyomdai munkásoknak kiképzésre felvételnek — e lap könyvnyomdájában.

Kifutó fiut

keresünk szeptember elsejére. **Cim a kiadóhivatalban.**